

NR 3/2020. STAN NA DZIEŃ 2 MARCA 2020 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne;
- 2.2. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw;
- 2.3. Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania;

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1. Komunikat dotyczący funkcjonowania funduszy zarządzanych dotychczas przez Altus TFI SA
- 3.2. Trwają konsultacje wytycznych w sprawie przekazywania danych osobowych
- 3.3. Biała lista – szansa na złagodzenie przepisów po pierwszych tygodniach obowiązywania nowych sankcji

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie

- 1.1. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;

Status: Wejdzie w życie 01 lipca 2020 r.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200000288>

Ustawa zmieniająca wprowadza szereg gruntownych zmian do Kodeksu postępowania cywilnego, przewiduje bowiem m.in. stworzenie w ramach sądownictwa powszechnego odrębnych jednostek organizacyjnych, które miałyby się zajmować sprawami o ochronę praw autorskich i pokrewnych,

jak również dotyczącymi wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, topografii układów scalonych oraz ochronę innych praw na dobrach niematerialnych (sprawy własności intelektualnej), a także sprawami o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji oraz o ochronę dóbr osobistych, dotyczącymi wykorzystania wartości dobra osobistego w celu indywidualizacji, reklamy lub promocji przedsiębiorstwa, towarów lub usług lub w związku z działalnością naukową lub wynalazczą. Ponadto umożliwia stworzenie sędziom, w ramach istniejących struktur sądowych, możliwości specjalizacji w zakresie własności intelektualnej oraz utworzenie wyspecjalizowanych jednostek w sądach okręgowych i apelacyjnych, a także wprowadzenie, zastępstwa przez fachowych pełnomocników. Przyczyni się to do szybkości postępowania – tak w zakresie lepszej koncentracji materiału dowodowego, jak również w zakresie wskazywania podstawy prawnej dla zgłaszanych żądań, uregulowanie postępowania w sprawach własności intelektualnej, w tym w szczególności rozpoznawania wniosków o zabezpieczenie środków dowodowych, o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, o wezwanie do udzielenia informacji, uregulowanie dwóch szczególnych rodzajów powództwa, tj. powództwa wzajemnego oraz powództwa o ustalenie, że określone czynności nie naruszają określonego patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji.

Ponadto, ustawa wprowadza szereg zmian w innych aktach prawnych, a najważniejsze z nich to odroczenie wejścia w życie znowelizowanych przepisów ustawy Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. W związku z powyższym nowa forma działalności w formie prostej spółki akcyjnej, jak również elektroniczna system KRS i postępowania rejestrowego, zostały przesunięte na dzień 1 marca 2021 roku.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

2.1. Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne

Status: Skierowano do Senatu – 18 lutego 2020 r.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=114>

Projekt ustawy realizuje założenia przyjęte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, opracowanej na podstawie przyjętego przez Radę Ministrów „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Jednym z pięciu filarów Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju jest „Kapitał dla rozwoju”, którego elementem jest Program Budowy Kapitału (PBK), będący narzędziem budowania oszczędności Polaków. PBK ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa finansowego Polaków i stabilności systemu finansów publicznych, rozwój lokalnego rynku kapitałowego oraz podniesienie potencjału rozwoju gospodarki. PBK zapewni stworzenie dobrowolnego kapitałowego systemu oszczędzania w Polsce oraz długoterminowych produktów inwestycyjnych. Silny rynek kapitałowy jest niezbędny dla budowy silnych fundamentów gospodarki,

podwyższania potencjału wzrostu dochodów indywidualnych i PKB, co długoterminowo sprzyja wzmocnieniu stabilności systemu emerytalnego oraz wzrostowi świadczeń emerytalnych.

Niniejszy projekt ustawy zakłada przebudowę modelu funkcjonowania OFE w taki sposób, że:

- Powszechne towarzystwa emerytalne (PTE) zarządzające OFE przekształcą się w towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI), zaś OFE staną się specjalistycznymi funduszami inwestycyjnymi otwartymi (SFIO).
- 100% aktywów netto OFE zostanie przekazanych na indywidualne konta emerytalne (IKE) prowadzone przez TFI, które będą dziedziczone.
- Wypłata emerytur z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) podlega podatkowi dochodowemu według skali. W przypadku oszczędzania w IKE od wypłat środków gromadzonych na IKE nie jest pobierany PIT. W związku z tym pobrana zostanie ze środków funduszy tzw. opłata przekształceniowa na rzecz FUS w łącznej wysokości 15%, której płatność zostanie rozłożona na 2 lata. Wysokość opłaty odpowiada poziomowi efektywnej stopy opodatkowania emerytur wypłacanych z FUS i zapewnia równe traktowanie uczestników OFE przenoszących aktywa do IKE oraz ubezpieczonych w ZUS.
- Polityka inwestycyjna SFIO przekształconych z OFE zostanie dostosowana do wieku i profilu ryzyka ubezpieczonych w długim terminie w sposób zapewniający ochronę wartości środków pochodzących z OFE.
- Koszty zarządzania przez TFI środkami pochodzącymi z OFE będą ściśle limitowane.
- Możliwe będzie złożenie deklaracji przez członka OFE o przeniesieniu środków zgromadzonych w OFE do ZUS działającego w imieniu i na rzecz FUS i dopisaniu wartości przeniesionych środków do kapitału zgromadzonego na koncie w ZUS. Przy wyborze tej opcji nie będzie pobierana opłata przekształceniowa;
- W związku z wysokim skomplikowaniem przenoszonych aktywów z OFE (kilkaset różnego rodzaju instrumentów finansowych w Polsce i zagranicą) oraz mając na celu szersze zróżnicowanie (zdywersyfikowanie) polityki inwestycyjnej FRD w środowisku niskich stóp procentowych, skutkujących oczekiwanym spadkiem stóp zwrotu z aktywów FRD, zarządzanie środkami FRD zlecone będzie wyspecjalizowanemu w inwestycjach podmiotowi w postaci towarzystwa funduszy inwestycyjnych zależnego od Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. (PFR). PFR to spółka realizująca misję publiczną, zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. PFR jest spółką Skarbu Państwa oferującą instrumenty służące rozwojowi przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego oraz osób prywatnych, która inwestuje w zrównoważony rozwój społeczny i wzrost gospodarczy Państwa. PFR odgrywa wiodącą rolę w systemie instytucji rozwoju, współpracując ściśle z innymi instytucjami rozwoju tj. Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Agencją Rozwoju Przemysłu, Korporacją Ubezpieczeń i Kredytów Eksportowych, Polską Agencją Inwestycji i Handlu oraz Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, zgodnie z ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju, w celu realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Należy więc podkreślić, że PFR, a co za tym idzie także TFI PFR, posiada zarówno unikalny status jak i doświadczenie by w efektywny sposób zarządzać aktywami FRD. Jednocześnie należy zaznaczyć, że obowiązujący

obecnie model administrowania FRD (zarządzanie bezpośrednio przez ZUS) nie może być uznany za adekwatny dla rozszerzonej, bardziej inwestycyjnej struktury aktywów FRD związanej z przeniesieniem do tego funduszu aktywów pochodzących z OFE. Zarządzanie FRD będzie bowiem wówczas wymagało zwiększonych kompetencji z zakresu nowoczesnego zarządzania aktywami (Asset management), które posiada TFI PFR.

Istotnym oczekiwanym efektem jest wzrost oszczędności długoterminowych w postaci kapitału emerytalnego Polaków poprzez upowszechnienie IKE, odbudowa zaufania i wzrost przejrzystości systemu emerytalnego, w tym poprzez jasne oddzielenie systemu dobrowolnego, kapitałowego i prywatnego oraz powszechnego, obowiązkowego i publicznego.

Wobec powyższego system OFE wymaga gruntownej przebudowy z korzyścią zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla gospodarki, poprzez upowszechnienie prywatnego i dobrowolnego systemu Indywidualnych Kont Emerytalnych, uzupełniających powszechny, dobrowolny i prywatny system Pracowniczych Planów Kapitałowych. W efekcie zmian w OFE wzrośnie przejrzystość, siła i zaufanie do systemu emerytalnego jako całości, obejmującego system powszechny, obowiązkowy i publiczny w ZUS (I Filar) oraz dobrowolny, prywatny i kapitałowy (III Filar) system indywidualny (IKE) oraz pracowniczy (PPK).

2.2. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw

Status: Skierowano do Komisji Finansów Publicznych – 12 lutego 2020 r.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=208>

Przedłożony projekt ustawy wprowadza zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o CIT”,
- 2) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.), zwanej dalej: „Ordynacją podatkową”,
- 3) ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2020 r. poz. 19), zwanej dalej: „ustawą – Kodeks karny skarbowy”,
- 4) ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r. poz. 106), zwanej dalej „ustawą o VAT”,
- 5) ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 768, z późn. zm.),
- 6) ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2019 r. poz. 648, z późn. zm.).

Zaproponowane rozwiązania można podzielić na trzy grupy przepisów:

1. przepisy uszczelniające system podatku dochodowego od osób prawnych, których celem jest implementacja dyrektywy Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich (zwanej dalej: „dyrektywą ATAD 2”).

2. przepisy przewidujące zmiany w ustawie o VAT, których głównym celem jest implementacja do polskiego porządku prawnego przepisów unijnych, w szczególności dyrektywy Rady (UE) 2018/1910 z dnia 4 grudnia 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej dotyczących opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (zwanej dalej: „dyrektywą 2018/1910”).

Projekt zmierza do usprawnienia, ujednoczenia i uszczelnienia aktualnego systemu VAT w niżej wymienionych obszarach:

- 1) wprowadzenia uproszczeń i zharmonizowania zasad korzystania z procedury magazynu typu call-off stock w handlu transgranicznym;
- 2) zharmonizowania regulacji w zakresie tzw. transakcji łańcuchowych;
- 3) uznania numeru identyfikacji VAT nabywcy oraz złożenia prawidłowej informacji podsumowującej za przesłankę materialną do zastosowania zwolnienia z prawem do odliczenia (stawki 0%) w odniesieniu do wewnątrzspółnotowej dostawy towarów.

3. przepisy mające na celu dopełnienie transpozycji dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (zwanej dalej: „dyrektywą MDR”) oraz przepisy mające na celu doprecyzowanie obowiązujących przepisów w zakresie informacji o schematach podatkowych (MDR).

Projektowana ustawa dopełnia implementację dyrektywy MDR poprzez dostosowanie przepisów Ordynacji podatkowej do wymogów nałożonych na Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie obowiązku przekazania informacji o schematach podatkowych transgranicznych. Celem wprowadzanych zmian jest ułatwienie wymiany informacji podatkowych z innymi państwami członkowskimi oraz usprawnienie wykonywania przez Krajową Administrację Skarbową obowiązków wskazanych w rozdziale dotyczącym informacji o schematach podatkowych.

Projekt przewiduje również zmiany w zakresie przekazywania informacji o schematach podatkowych transgranicznych (art. 11 projektu). Celem przepisu jest nałożenie na promotorów, korzystających oraz wspomagających obowiązkowi przekazywania informacji o schematach podatkowych transgranicznych, jeżeli pierwszej czynności związanej z ich wdrażaniem dokonano w okresie od dnia 26 czerwca 2018 r. do dnia 31 marca 2020 r.

Biorąc pod uwagę wynikający z przepisów dyrektywy MDR obowiązek Polski zbierania informacji o schematach podatkowych transgranicznych oraz wymiany tych informacji z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, konieczne jest również dodanie przepisów nakazujących podmiotom zobowiązany (tj. promotorowi lub korzystającemu, a w szczególnych przypadkach wspomagającemu) przekazanie do Szefa KAS informacji o tym schemacie podatkowym. Obowiązki określone w art. 11 ust. 1–4 projektu dotyczą przede wszystkim sytuacji nieobjętych

dotychczas obowiązkiem raportowania, tzn. informacji w zakresie schematów transgranicznych odnoszących się do rajów podatkowych nieujętych w liście wydawanej na podstawie ustawy o PIT i ustawy o CIT oraz informacji przekazywanych przez wspomagających.

Obowiązek przekazania informacji o schemacie podatkowym przez korzystającego uregulowany jest w sposób generalny w art. 86c § 1 i 2 Ordynacji podatkowej. Równocześnie po stronie korzystającego powstawać może obowiązek przekazania tej informacji w sytuacji przewidzianej w art. 86j § 2 i 3 Ordynacji podatkowej – tj. obowiązek przekazania informacji o schemacie podatkowym przez korzystającego w momencie składania informacji MDR-3 na podstawie art. 86j § 1 Ordynacji podatkowej, gdy schematowi nie nadano jeszcze NSP lub korzystający posiada informacje odbiegające od informacji zawartych w otrzymanym przez niego potwierdzeniu nadania NSP. Aby uczynić normę przepisu art. 11 projektowanej ustawy pełną – tj. uregulować w niej wszystkie przypadki, w których zaktualizować się może obowiązek przekazania informacji o schemacie podatkowym przez korzystającego – we wprowadzeniu do art. 11 ust. 3 projektu zawarto odesłania nie tylko do art. 86c Ordynacji podatkowej, lecz również art. 86j tej ustawy.

Jednocześnie biorąc pod uwagę fakt, że obowiązkami retrospektywnego raportowania objęte są również schematy przekazane do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej do dnia 31 marca 2020 r., zaproponowano wprowadzenie w art. 11 ust. 6 projektu uproszczone zasady przekazywania tych informacji. W takim przypadku, gdy więcej niż jeden podmiot będzie obowiązany do wykonania powyższego obowiązku, obowiązek ten powinien wykonać podmiot, który uprzednio przekazał tę informację do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W odniesieniu do schematów już zaraportowanych podmioty nie będą obowiązane do ustalania „na nowo”, który z nich jest obowiązany do przekazania tych schematów. Nie będą więc do nich miały zastosowanie reguły określone m.in. w art. 86e Ordynacji podatkowej.

Systematyka projektowanego art. 11 projektu ponawia logikę funkcjonujących obecnie przepisów o obowiązku raportowania schematów podatkowych (tj. art. 86a i n. Ordynacji podatkowej). W pierwszej kolejności obowiązek przekazania informacji o tym schemacie podatkowym spoczywać będzie na promotorze. W sytuacji, w której promotor nie przekaze tej informacji (lub w przypadku danego uzgodnienia promotor w ogóle nie wystąpił), obowiązek przekazania tej informacji spoczywać będzie na korzystającym. Uzupełnieniem tych przepisów jest również wskazanie na mogące wystąpić w tej sytuacji obowiązki wspomagającego, które aktualizować się będą w sytuacji powzięcia przez wspomagającego wątpliwości odnośnie charakteru uzgodnienia lub dostrzeżenia przez wspomagającego, że uzgodnienie stanowi schemat podatkowy.

2.3. Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania

Status: Uzgodnienia – 20 lutego 2020 r.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12330052>

W wyniku uchwalenia ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, na mocy której termin elektronicznej rejestracji postępowania rejestrowego dla

przedsiębiorców został przesunięty na dzień 1 marca 2021 r., zachodzi potrzeba zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2000 r., która zakłada modyfikację wzorów formularzy:

KRS-W6, KRS-Z6, KRS-WL, KRS-ZL,

- oraz ponadto 18 formularzy, które w swojej treści odwołują się do nazwy formularzy KRS-WL i KRS-ZL (są to formularze: KRS-W1, KRS-W2, KRS-W3, KRS-W4, KRS-W5, KRS-W10, KRS-Z1, KRS-Z2, KRS-Z3, KRS-Z5, KRS-Z10, KRS-Z61, KRS-W12, KRS-Z12, KRS-W13, KRS-Z13, KRS-W14, KRS-Z14).

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Komunikat dotyczący funkcjonowania funduszy zarządzanych dotychczas przez Altus TFI SA

Komisja Nadzoru Finansowego opublikowała informacje o funkcjonowaniu funduszy zarządzanych przez Altus TFI SA w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu zezwolenia na wykonywanie działalności.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=68836&p_id=18

3.2. Trwają konsultacje wytycznych w sprawie przekazywania danych osobowych

Do 6 kwietnia 2020 r. Europejska Rada Ochrony Danych (EROD) przyjmuje uwagi do wytycznych 2/2020 w sprawie stosowania art. 46 ust. 2 lit. a) i art. 46 ust. 3 lit. b) RODO.

Źródło: <https://uodo.gov.pl/pl/138/1440>

3.3. Biała lista – szansa na złagodzenie przepisów po pierwszych tygodniach obowiązywania nowych sankcji

Analiza Deloitte projektowanych zmian dotyczących tzw. Białej listy podatników VAT.

Źródło: https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/tax/articles/alerty-podatkowe/biala-lista-szansa-na-zlagodzenie-przepisow-po-pierwszych-tygodniach-obwiazywania-nowych-sankcji.html?nc=1&utm_campaign=Alert_podatkowy-4-2020_C-RG-TAX-06753_PL_2020_Tax_and_Legal_Email_PL&utm_medium=email&utm_source=Eloqua

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl
